

Andrius KUBILIUS

Jeigu subyrės ši koalicija, iniciatyvos imsis Tėvynės sajunga

Dešinieji stiprina bendradarbiavimą

Praėjusi savaitgalį teko praleisti Helsinkyje, Europos liaudies partijos K. Adenauero fondo rengtame seminare apie Europos Sajungos ir Rusijos santykius.

Kitų metų antroje pusėje suomiai perims pirminkainimą Europos Sajungai ir vienos iš svarbiausių jų darbavarkės klausimų bus Europos Sajungos ir Rusijos santykių tvarkymas. Čia mūsų patirtis bus labai naudinga. O šios vasaros pabaigoje Vokietijo-

je įvyks dešiniųjų konferencija. Turėsime progą bendrauti su vis labiau artėjančiais prie pergalės Vokietijos krikščionių demokratų lyderiais, kurie praėjusi savaitgalį pasiekė dar vieną didelę pergalę, ir Vokietijos socialdemokratai, nebegalėdami išlaikyti valdžios, jau šaukiasi neeilinių parlamento rinkimų. Taigi dešinieji aplink Baltijos jūrą stiprina bendradarbiavimą, siekdami padėti Rusijaiapti normalia valstybę, kuri turėtų normalius ryšius su Europos Sajunga.

(keliamas i 2 psl.)

Kun. Robertas SKRINSKAS

Vertybų ir Laisvės paminklas Lapėse

Sausio 13-osios, Kovo 11-osios, gegužės 8-9 dienų minėjimai, besiartinanti Birželio 14-oji, KGB rezervininkų, informatorių ir kolaborantų aukštai valstybiniai postai, Prezidento metinis pranešimas, įvairūs politikų skandalai, prorusiški istorijos vadoveliai, aukštosios mokyklos su Maskvos programomis, demografinė žiema bei kiti įvykiai atskleidė Lietuvos ir lietuvio identiteto, tapatybės kritę, savigarbos, pilnavertiškumo, autentiškumo stoka, valstybingumo eroziją. Patiriamo didžiulį spaudimą: Rusijos propagandą ir ardomajį darbą, ES ir JT feministinių „pabarimus“, direktivias ir lobistinę veiklą platinant gėjų bei lesbiečių „vedybas“, negimusiu vaikų ir senelių žudymą, pedofiliją. Korupcionai įstatymai, nesąžiningi pareigūnai, neužkertantys girtavimo, pornografijos ir paleistuvystės plitimo, labiau nei sovietmečiu veda mūsų jaunimą į degradaciją.

Jozefas Racingeris straipsnyje „Europos siela“ (Bažnyčios žinios, 05-05-11) rašė: „Komunistinė sistema

žlugo pirmiausia dėl savo klaidingo ekonominio dogmatizmo. Tačiau labai noriai išleidžiama iš akių, kad ją praejudė gilesnės priežastys: panieka žmogui, moralės pajungimas sistemos poreikiams ir jos ateities pažadai. Tikroji katastrofa – ne ekonominė, tikroji katastrofa – tai sielų numokojimas, moralinės sąmonės sugriovimas. Prievartos plitimas, bėgimas į narkotikų prieglobstį, korupcijos didėjimas leidžia mums gyvai pajusti, kad vertybų nuosmukis turi materialinių padarinių ir kad būtina pasukti priešinga kryptimi.“

Moralė ir vertybės – tai tauatos širdis, valstybės išlikimo sėlyga. Kokios jos dabar? Jūnimo, valstybės ateities, pirmutinė moralė yra seksas, o aukščiausia vertybė – pinigai. Mažai liko tikinčiųjų Tiesa, Sąžine, Dora, Laisve. Ko gero, viena iš tokios jaunimo būklės priežasčių – netramdoma amoralia komercinė TV, kita – dar neišsibolševikinusi, patriotiniam doroviniam auklėjimui alergiška mokykla.

(keliamas i 2 psl.)

Kartų pokalbis

Balandžio 22 d. Marijampolės Rygiškių Jono gimnazijoje buvo surengtas „kartų pokalbis“, kurį organizavo MKC kraštotoyros būrelio vadovas ekspertas Zigmantas Vidrinskas. Jis perskaitė pranešimą „Jaunimas – mūsų ateitis“. Pagrindinis renginio tikslas – išjudinti moksleivių prasmingiems darbams, gerais darbais puošti Lietuvą, nes tik konkreti veikla augina Lietuvos ateities kūrėjų. Kartų prieštaravimai ir iš jų kylančios problemos yra am-

žinoji visų laikų tema.

Jaunieji kraštotoyrininkai, besidomintys tremtinių ir Laisvės kovų dalyvių praeitim, į renginį pasikvietė tévelius. Vyresniųjų kartos, patyrusios tremtinių, politinių kalinių dalią, pasakojimai – tai gyvoji istorijos pamoka jaunimui, nežinanciam, kas buvo sovietų okupacija, partizanų kova, partitos patyčios tremtyje ar lageriuose, nežmoniškas išnaudojimas.

(keliamas i 4 psl.)

Dainuoja jaunieji kraštotoyrininkai

Numeryje skaitykite:

3 Po Laisvės kovo tojų kreipimosi karas veteranai atsiribojo nuo šmeižikų

4 Alytuje švietimo darbuotojams surengtas seminaras apie lietuvių tautos pasipriešinimo istoriją ir jos dėstymą bendrojo lavinimo mokyklose

5 Šiemet numatoma atnaujinti ir išplėsti Daugų memorialą

7 Estijos mokiniams išleista knygelė apie Lietuvą ir lietuvius

Kelias į laisvę Kalniškėj nutiestas

Nuo 1989 m. Kalniškės mūšio vietoje vyksta renginiai, skirti partizanams, kovoju siems su okupacine kariuomenė, atminti.

Gegužės 14 d. legendinio Kalniškės mūšio minėjimas prasidėjo Simno bažnyčioje šv. Mišiomis. Pagerbtai kritusiu ginklo brolių bažnyčioje išsirikiavo partizanai, šauliai, ryšininkai, su vėliauomis atvyko Alytaus Adolfo Ramanauskas-Vanago ir Panemunės vidurinių mokyklų auklėtiniai ir mokytojai. Kunigas pasakė pamokslą pri mindamas, kad Dievas sutvėrė laisvą žmogų. Lietuvių tauta laisvės niekad nebuvo išsižadėjusi. Okupavus tévynę lietuviai jautė parieigą ginti laisvę ir nepriklausomybę. Tūkstančiai dvidesimtmečių tapo partizanais. Ne turto jie išejo ieškoti. Sa-

Kalba Kalniškės mūšio dalyvis partizanas Alfonzas Juškauskas-Pakalniškis

ninkas, partizano da lią pasirinko 1944 m. Jis buvo Gedimino rinktinės Kęstučio grupės Lakuno kuopos vadas, vadovavo Kalniškės mūšiui. Žuvo 1945 m. lapkričio 20 d. Žmona Albina Griškonytė-Neifaltienė-Pušelė, g. 1915 m., mokytoja. Jai buvo patikėtos kuopos kulkosvaidininkės pareigos. Mūšio metu nušauta priešo snaiperio.

Šiandien mūsų tévynė nepriklausoma. Partizanų kančią kelias atėjome į laisvę. Todėl ją, krauju ir didžiulėmis netektimis susigrąžintą, privalome budriai saugoti.

Po šv. Mišių minėjimo dalyviai nuvyko į Simno kapines, kuriose

1988 m. buvo perlaidoti Kalniškės mūšio didvyriai. Prie paminklo pražydo pavasari nių gėlių puokštės, sužibio žvakelės.

(keliamas i 5 psl.)

Vertybų ir Laisvės paminklas Lapėse

(atkelta iš 1 psl.)

Prezidentas pažymėjo, kad viena iš pagrindinių grėsmių valstybei – demografinė krisė. Moterys sako: "Duokit pinigų, tada gimdysim". Bet, žinia, žmogui pinigų niekada nebūna gana. Tai parodė milijonierių veržimasis į Seimą. O kuo moterys geriau gyvens, tuo mažiau gimdys – tai įrodo turtingiausią Vakarų šalių, ypač Vokietijos ir Japonijos, pavyzdžiai. Arba Lietuvos turtuolių bevaikės šeimos. Demografinė krisė – tai tiesioginė moralinio žlugimo pasekmė. Dabar Lietuvos mokyklose tik su žiburiu rasi vieną kitą merginą ar vakiną, kurie norėtų iki santuokos išlikti skaistūs. Tai tikrai neprisideda prie asmens-šeimos-tautos-valstybės pamatum tvirtumo. Stipriausia pasaulio valstybė – JAV tai jau seniai suprato ir kasmet skiria daugiau nei po 50 mln. dolerių skaistumo, abstinencijos ugdymo programoms.

Ne šiaip sau įvairūs okupantai ir kolaborantai pirmiausia naikino moralę ir valstybingumą palaikančias vertynes. Pavyzdžiu, Hitleris užkariautose šalyse platinė pornografiją, o Vokietijoje griežtai draudė. Sovietų sąjunga, po Antrojo pasaulinio karo okupavusi Lietuvą, pakauės Lapėse pirmiausia nugriovė Laisvės paminklą. Be to, pagal sovietiškai rusišką tradiciją, toje vietoje, kad žmonės neneštų gėlių, nedegintų žvakučių, pastatė visą miestelį darkantį garažą.

Laisvės paminklas buvo pastatytas aikštėje prieš bažnyčią, ant bažnyčios žemės. Tai nebuvo atsitiktumas. Katalikų Bažnyčia Lietuvoje éjo drauge su tauta. Pirmosios ligoniénės, pirmosios mokyklos, pirmasis universitetas buvo įsteigta Bažnyčios, išlaikomas Bažnyčios. LDK kvietėsi į Lietuvą ne tik pirklius, bet ir vienuolius, kunigus, kad ugdytų vertynes, stiprintų moralę. Bažnyčios buvo vienas iš stipriausių valstybingumo, sąmoningumo veiksniių. Todėl visi okupantai ir kolaborantai niekino ir naikino Bažnyčią. Napoleonas laikė bažnyčiose arklius, švedai plėsė, maskoliai degino, uždarinėjo bažnyčias ir vienuolynus. Bolševikai bažnyčias vertė sandėliais, uždraudė vienuo-

lynus, ištrémė į Sibirą daug kunigų ir vienuolių.

Šiais metais Lapėų miesto (Kauno r.) žmonės, surinkę daugybę parašų, kreipėsi į įvairias valdžios instancijas, kad būtų atstatytas Laisvės paminklas. Kooperatyvo parodutuvė, kuriai tas garažas dabar priklauso, pasiūlė už 20 tūkst. litų leisti nugriauti jiems nereikalingą griozdą. Matom, iki kokio absurdio atvedė dabartiniai įstatymai...

Kauno rajono ir seniūnijos pajėgomis (aciujiems) keitinama paminklą atstatyti prie pat kapinių tvoros, lygiagrečiai kiek toliau stovinčiam kapinių šiukšlių konteineriui. Kažin ar sovietų valdžia taip elgtysi, jei pavyzdžiui, Lenino paminklą būtų nugriovę vokiečiai ir užstatę garažą? Ar jis nebūtų atstatytas senoje, garbingoje vietoje?

Matome didžiulę vertybų krisę. Laisvės paminklas yra Laisvės simbolis. Kad jis puoštų visą miestelį, būtų visų matomas, o ne nugrūstas prie tvoros – nėra pinigų. O pavyzdžiu, po Kauno r. savivaldybės rinkimų 2000 m. meru tapus Petru Mikelioniu, buvo atleista per 40 darbuotojų ir jiems išmokėta puose milijono litų kompensacija. Pinigų tam reikalui atsirado sočiai. Panaši padėtis, manau, yra ir kitur.

Ir tame sujudimo dėl Lapėų Laisvės paminklo epi-centre per Šeckminės įvyko mažas stebuklas. Keliose parapijose tą dieną buvo renkami parašai Seimo pirmininkui Artūrui Paulauskui, kad įstatymu leidėjai sudarytų galimybę atstatyti Laisvės paminklą Lapėų gyventojų pagadavimu. Praėjus 10 minučių nuo laiško išsiuntimo, ponia Veronika Sandonavičienė, gyvenanti Daugeliškio k., Vilkijos seniūnijoje, parodė vietą, kur yra užkastas bolševikų nugriautas Laisvės paminklas. Ji papasakojo, kad Lapėų bažnyčios kalno pakrūtėje buvo užkasti nužudyti partizanai. Vietiniai tai patvirtino.

Ar paminklas bus atstatytas senoje vietoje, ar ne? Ką nuspręs valdininkai ir atsakys Seimo pirmininkas? Kas ims viršu: ar piniginiai išskaičiavimai, ar teisingumo, pagarbos Laisvei vertybės? Atėtis parodys, palaukime.

Jeigu subyrės ši koalicija, iniciatyvos imsis Tėvynės sajunga

(atkelta iš 1 psl.)

**Ministras
V. Uspaskichas –
rimtai išsigandės**

Akivaizdžiai matyti, kad ūkio ministras V.Uspaskichas dėl kilusio skandalo, jį įtarus dėl viešųjų ir privačiųjų interesų supainiojimo, yra rimtai išsigandės. Tai rodo ir desperatiškas trijų komisijų sudarymas Darbo partijos iniciatyva, ir V.Uspaskichui lojalų komisijos vadovu paskyrimas, ir rusiško stiliums ministro išpuolis Seime prieš Artūrą Zuoką ir "Eksimetus" kompaniją. Galima prognozuoti, kad toliau bus bandoma vilkinti komisijų darbą (jau savaitė, o komisijos dar nepradeda dirbt), kad jis užsitęstų iki pat vasaros, o po to visi bus primiršę, ką tos komisijos turi ištirti. Antras manipuliavimo būdas, kurį galima matyti iš Darbo partijos veiksmų, – tyrimus koncentruoti tik į Maskvos vyriausybę, iš jos nuolat prašyti dokumentų ir komisijų darbą sieti su dokumentų gavimu iš Maskvos vyriausybės. Kai pastaroji atsisakys tokius do-

kumentus suteikti, bus proga pasakyti, kad komisijos turi baigti tyrimą. Labai svarbu, kaip bus sudaromas kviečiamų liudininkų sąrašas. Iš to pamatysime, ar komisijų vadovybė yra sąžininga.

Kai kurie politikos eksperai sako, kad šis tyrimas bus nerezultatyvus, nes, nustatęs tiesą, koalicija turėtų subyrėti. Kadangi kitokią koaliciją sudaryti būtų beveik neįmanoma, tai šios koalicijos subyrėjimo negalima leisti. Mums nepriimtina, kai tiesos nustatymas siejamas su komiomis nors papildomomis sąlygomis. Jeigu subyrės ši koalicija, mes, būdami antra pagal dydį parlamentine partija, imsimės iniciatyvos tartis dėl naujos koalicijos sudarymo.

**Gintaras Petrikas
turi būti
išklausytas**

Dar norėtusi atkreipti dėmesį į EBSW lyderio G. Petrikos interviu "Lietuvos rytė". Manau, kad G. Petrikas liudijimai turi būti nedelsiant pateikti Seimo komisijai, kuri buvo sudaryta nustatyti tiesai

apie Petriko ir EBSW lyderių santykius su to meto politikos lyderiais. Kai kas iš to meto lyderių šiandien yra valdžioje ir tikriausiai jie nelabai nori išaiškinti tiesą. Atrodo, kad daroma viskas, jog Petrikas nebūtų sugrąžintas į Lietuvą ir jo liudijimai nebūtų pateikti Seimo komisijai. Manau, jeigu Seimas tikrai siekia tiesos, galėtų nusiųsti porą komisijos narių į kalėjimą JAV, kur laikomas G. Petrikas, ir pasikalbėti apie jo keliamas salygas ir apie liudijimų turinį.

**Situacija
ima trukdyti
bendradarbiavimui**

Neduoda ramybės Liberalų ir centro partijos lyderio A. Zuoko reikalai. Tokia neaiški situacija ima labai rimtai trukdyti mūsų partijų bendradarbiavimui. Mes norėtume, kad artimiausiu metu liberalcentristai, atlikę partinį tyrimą, aiškiai pasakyti, kaip jie vertina viešus jų lyderiui metamus kaltinimus. Ir šiuo atveju atsakyti turi ne teisėsauga, o pati partija.

Naujas TS Kauno sueigos vadovas

Gegužės 21 d. Kaune įvyko Tėvynės sąjungos Kauno miesto skyrių sueigos rinkiminė konferencija. Į sucigos pirmininko pareigas buvo pristatyti penki kandidatai: Vytas Bancevičius, Andrius Kupčinskas, Kazys Starkevičius, Dainius Varnas, Gediminas Žukauskas.

Į antrajį rinkimų turą pateko du kandidatai: Andrius Kupčinskas ir Seimo narys Kazys Starkevičius. Balsų dauguma (175:92) naujuoju sueigos pirmininku išrinktas Andrius Kupčinskas, Kauno miesto tarybos narys, Tėvynės sąjungos frakcijos pirmininkas. TS Kauno sueigos pirmininko pavaduotojais patvirtinti Vytas Bancevičius, Raimundas Kaminskas, Vincē Vaidevutė Margevičienė, Gediminas Žukauskas.

TS Kauno skyrių suciga svarsto svarbius miesto reikalus, vadovauja miesto skyrių bei komitetų veiklai, tei-

kių rekomendacijas TS frakcijai savivaldybės taryboje. Naujai išrinktos vadovybės tikslai – paruošti rinkimų į miesto savivaldybės tarybą programą, pasirengti savivaldybių tarybų rinkimams, iki 2006 m. pavasario patvirtinti TS Kauno miesto rinkimų lyderį, o iki 2006 m. rudens sudaryti TS kandidatų sąrašą.

Konferencijoje priimta rezoliucija dėl žiniasklaidoje pasirodžiusių pranešimų apie neskaidrią Kauno miesto savivaldybės veiklą: "Konferencija mano, kad artimiausiu metu visuomenė turėtų gauti aiškius atsakymus į vienius iškeltus klausimus dėl įvairių objektų privatizavimo, viešųjų pirkimų organizavimo, todėl ragina koalicijos partnerius liberalcentrus, kurių atstovai vadovauja savivaldybės administracijai, kuo greičiau įvertinti galimus nusizengimus ir kliudas. Konferencija įpareigoja

TS narius savivaldybės frakcijos artimiausiam tarybos posėdyje reikalauti, kad administracijos vadovybė pateiktu išsamiajų informaciją apie privatizavimo eigą Kaune, o Antikorupcijos komisija nuodugniai ištirtų ir įvertintų žiniasklaidoje pateiktus galimus pareigūnų nusizengimus."

Po susijungimo su Lietuvos politinių kalinių ir tremtiniių sąjunga Tėvynės sąjunga Kauno mieste vienija apie du tūkstančius narių – konseruatorių, buvusių politinių kalinių ir tremtinų. LPKTS Kauno skyriaus pirmininkė Irena Vilčinskienė supažindino sūrenginiai, skirtais paminėti Gedulo ir vilties dieną Kaune, ir kvietė gausiai juose dalyvauti. Scimo narė V.V.Margevičienė priminė apie diskusijas, vykstančias kickvieną pirmadienį LPKTS būstinių salėje, Kaune, Laisvės al. 39.

"Tremtinio" inf.

Užsiprenumeruokite "Tremtinį"

Prenumerata mėnesiui kainuoja 4,80 Lt, 3 mėn. – 14,40 Lt, 6 mėn. – 28,80 Lt, metams – 57,60 Lt. Vienas "Tremtinio" egzempliorius kainuoja 1,20 Lt. Indeksas – 0117.

"Tremtinį" siunčiame ir į užsienį. Prenumeratos kaina metams – 80 JAV dolerių. Mūsų adresas: "Tremtinys", Laisvės al. 39, LT 44309 Kaunas, Lietuva.

Nepamirškite užsiprenumeruoti savo laikraščio!

Karo veteranai atsiribojo nuo šmeižikų

Gegužės 19 d. Seimo nariai Povilas Jakučionis ir Antanas Stasiškis raštu kreipėsi į generalinį prokurorą Antaną Klimavičių prašydami ištirti, ar minint Antrojo pasaulinio karo 60-metį nebuvo padaryta nusikalstama veika. Minėjimų metu buvo šmeižiami Lietuvos partizanai, teigiamai, kad okupacijos nebuvo, mesti kaltinimai LR Prezidentui Valdui Adamkui.

“Aukštino Sovietų sąjungą, sovietų armiją ir Sovietų sąjungos komunistų partiją už pastangas įtvirtinant Lietuvos okupacine valdžią ir totalitarinį komunistinį režimą”, – pridedama minėtame Seimo narių rašte.

Sis kreipimasis buvo išsiustas remiantis penkiu vienuomeniniu organizacijų – Lietuvos politinių kalinių ir tremtinų sąjungos, Lietuvos politinių kalinių ir tremtinų bendrijos, Lietuvos politinių kalinių sąjungos, Lietuvos Laisvės Kovos Sajūdžio ir Lietuvos Sajūdžio – jungtinės tarybos gegužės 15 d. pareiškimu “Dėl Antrojo pasaulinio karo veteranų paskleisto šmeižto”.

Pareiškimas gimė Partizanų pagerbimo dieną, po to, kai buvo įsitikinta, kad né viena valstybinė institucija nesureagavo į televizijos laidų ir mitingų metu karo veteranų organizacijos astrovų viešai išsakyta šmeižtą. Ypač čia pasistengė buvęs KGB pulkininkas Kostas Banevičius, partizanus vadintęs “nesusipratusiais kaimo berneliais”. Neva jie “bobutes, vaikus žudė, talžė juos į sienas”. Partizanai žudikais išvadinti ir miingo Klaipėdoje metu.

P.Jakučionis ir A.Stasiškis tvirtino, kad “Lietuvos partizanai Lietuvos Respublikos įstatymu yra pripažinti ir gerbiami kaip Lietuvos kariuomenė, veikusi okupacijos sąlygomis, o Lietuvos partizanų vadovybė pripažinta kaip vienintelė teisėta valdžia okupuotoje Lietuvoje. Tuo pačiu Lietuvos Respublikos įstatymai gina partizanų garbę ir orumą.”

Seimo nariai prašo Generalinės Prokuratūros ištirti minimus šmeižto atvejus ir kreipimesi įvardintus asmenis patraukti atsakomybėn pagal Lietuvos Respublikos įstatymus. Jų nuomone, minimais atvejais galėjo būti padaryta nusikalstama veika, kurią apibrėžia Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 154 str. 1 ir 2 dalys, 155 str. 1 dalis bei 313 str.

2 dalis, atitinkamai reglamentuojantys šmeižimą, įžeidimą ir mirusiuju atminimo paniekinių.

Saviškius vadino išsišokėliais

Kaip rašo Klaipėdos dienraštis “Vakarų ekspresas”, tuo, kai žiniasklaida paskelbė šį kreipimąsi, Jurgis Baziuliauskas, Antihitlerinės koalicijos šalių Antrojo pasaulinio karo dalyvių Klaipėdos organizacijos pirmininkas, visų Lietuvos veteranų vardu J. Gurecką ir K. Banovičių pavadinio išsišokėliais.

“Respublikinės veteranų tarybos vardu smerkiame tuos, kurie plepa nesąmones ir atsiribojame nuo jų žodžių. Mums rūpi ne politikavimai, o galimybės kuo geriau pasirūpinti veteranų gyvenimui”, – sakė J. Baziuliauskas.

“Mes esame priešiškai nusiteikę ne prieš visus Antrojo pasaulinio karo veteranus, bet tik prieš konkretius žmones, sakiusius konkretias kalbas. Juk veteranų gretose yra daug dorų žmonių, o paneinamai apie partizanus gali kalbėti tik stribai”, – sakė P. Jakučionis Klaipėdos žurnalistams.

Labiausiai susidomėjo rusų žurnalistai

Labiausiai šiuo kreipimusi susidomėjo Rusijos žiniasklaida. Kaip rašo Klaipėdos dienraštis, vienas šios šalies elektroninės žiniasklaidos leidinys – www.utro.ru –

savo skaitytojus pirmadienį pasitiko straipsniu “Lietuviai nori nuteisti mūsų veteranus”. Jame rašoma, esą Pa-

baltijyje persekojami karo veteranai: “Įdomiausia, kad šmeižtu veteranus kaltina bei į Generalinę Prokuratūrą kreipėsi Lietuvos nacionalinės organizacijos, tarp jų – ir buvę “miško broliai”. Taip vadinosi pogrindiniai susivenijimai, kurie 1940–1950 metais kovojo prieš Sovietų valdžią”, – interpretuoja rašinio autorė Ana Rustimova.

Rusijos žurnalistė tvirtina, neva savo laiku “miško broliai” prieš sovietų santvarką kovojo žudydami jos astovus: kolūkių pirmininkus, partinius veikėjus ir t.t. “Apie tai, kad kovodami su komunistų valdžia “miško broliai”, remiantis skirtingais šaltiniais, nužudė nuo kelių iki keliasdešimties tūkstančių paprastų Lietuvos valstiečių

lyg pamirštama. Tuo metu karo veteranai kaltinami vienomis įmanomomis nuodėmėmis ir vadinami “okupantais”, – pastarajį žodį autore rašo kabutėse.

Karo veteranai nori I laipsnio valstybinių pensiju

Tuo tarpu Petras Eidukas, Lietuvos gyvenančių Antrojo pasaulinio karo dalyvių, kovojuantių antihitlerinės koalicijos pusėje, organizacijos respublikinio komiteto pirmininkas, kreipėsi į ministralę pirmininką ir Seimo pirmininką reikalaudamas karo veteranus prilyginti kariams savanoriams ir skirti jiems 1-ojo laipsnio valstybines pensijas.

“Pirmais laipsnio valstybinių pensijos skiriamos tik tiems, kurie kovojo prieš Sovietų sąjungos okupaciją, o tie, kurie kovojo prieš hitlerinės Vokietijos okupaciją, nelaikomi pasipriešinimo dalyviai...”. Prašome Jus, ministre pirmiminke, paveсти atitinkamoms žinyboms parengti ir pateikti LR Seimui Valstybinių pensijų įstatymo 4 straipsnio 1 dalies papildymą ir jame nustatyti, kad Antrojo pasaulinio karo metais tarnavusieji antihitlerinės koalicijos valstybių veikiančiose armijose, partizanų būriuose ar junginiuose turi teisę gauti pirmojo ir antrojo laipsnio LR valstybines pensijas tomis sąlygomis, kurios nustatytos ginkluotojo pasipriešinimo (rezistencijos) dalyviams – kariams savanoriams.”

Panašaus turinio raštą P.Eidukas atsiuntė ir Seimo pirmininkui. Šis P.Eiduko prasmą pavedė apsvarstyti Seimo pasipriešinimo okupacijiams režimams dalyvių ir nuo okupacijų nukentėjusių asmenų teisių ir reikalų komisijai.

Patys karo veteranai teigia, kad jų yra apie 10 tūkstančių. Tačiau Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos duomenimis, iš šio sąrašo išbraukus jame įrašytus veteranų gimines ir artimuosius, jis sutrumpėtų perpus. Dar reikėtų iš minimo sąrašo išbraukti ir karo dalyviams prilygintuosius, kurie taip pat norėtų būti traktuojami kaip karo veteranai. Karo dalyviams prilygintieji – tai daugiausia dirbę Sovietų sąjungos represinėse struktūrose, tokiose kaip KGB, kurie betarpiškai prisidėjo prie okupacijos valdžios vykdomo mūsų tautos genocido.

Ingrida VĖGELYTĖ

VYKIAI, KOMENTARAI

Sutryptos svarbiausios vertybės

Vis labiau aiškėja, kad Prezidentas, kalbédamas apie dabartinio Seimo darbą, kurio ir darbu pavadinti negaliama, buvo teesus. Įvairiausią laikinų komisijų kūrimas tapo tiesiog epidemija. Be trijų komisijų, neva tiriančių ūkio ministro V.Uspaskicho “žygardarius”, sukurta dar viena. Ši kartą paksininkų grupuotės astovo A.Matulevičiaus iniciatyva. Pasak A.Matulevičiaus, būtina sudaryti komisiją, kuri ištirtų galimus korupcijos atvejus Vilniaus savivaldybėje. Teisingiai pasakius, valdantieji, ypač rusų oligarcho “darbiečiai”, bei jų nurodymus klausinai vykdantys, bet vaidinančios opoziciją paksininkai nuspindė susidoroti su sostinės meru Artūru Zuoku. Kažkam labai prireikė sostinės mero kėdės. O pretendentas irgi jau atsirado. Tai priesaiką ir Konstituciją pažeidęs ir vėl pasileidęs gastrolį po Lietuvos miestus ir kaimus R.Paksas. O iš tiesų R.Paksas – tikai įrankis V.Uspaskicho rankose. Ūkio ministras sumanė paversti Kėdainiais ir Lietuvos sostinę. Todėl jis nupirko ne tik rajoninius laikraščius, vietines televizijas, bet ir didžiausiuose dienraščiuose vos ne kasdien skelbia pareiškimus, kaip jis rūpinasi valstybės reikalais...

Tai, kad premjeras A.Brazauskas niekaip nereaguoja į ministro įsipainiojimą į vieną ir privačių interesų konfliktą, irgi neturėtų nieko stebinti. Juk vieno lizdo paukščiai... Baisiausia tai, kad įklimpė iki ausų į skandalus, aukščiausieji valdžios pareigūnai net negalvoja atsistatydinti, kaip pasielgia jų kolegos užsienyje už nepalyginamai mažesnius nusikaltimus. Geriausias to pavyzdys – kaimyninė Lenkija, kurios vidaus reikalų ministras be mat įteikė atsistatydinimo prašymą žiniasklaidoje pasirodžius pranešimams apie ministro tikrą ar tariamą įsi-

painiojimą į nešvarias aferas. Lietuvoje tokie dalykai net neįsivaizduojami. Ministrai išvejamai tik tokiais atvejais, jeigu išdrįsta prieštarauti “didžiajam gelbėtojui”. Tiesa, dabar tų “gelbėtojų” atsirado du – premjeras ir ūkio ministras. I trečiojo gelbėtojo rolo vėl taikosi kažkokį paslaptingų jėgu traukiamas į paviršių R.Paksas, šiominis dienomis per vieną komercinę televiziją pareiškęs, jog vėl ateisiai valdžion, keisias Lietuvos Konstituciją... Štai kokios napoleoniškos užmačios. Deja, nei prokurorai, nei teisėjai nepasidomi, iš kokių šaltinių finansuojamos tos vėl prasidėjusios R.Pakso “ekskursijos” po Lietuvą.

Didelį triukšmą sukėlė Aukščiausiojo teismo pirminkas V.Greičius, pasipiktinės, kad Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba ir Policijos departamentas kreipėsi į premjerą dėl teismų priimamų simbolinių nuosprendžių už finansinius nusikaltimus. Kreipimosi autoriai pateikė medžiagą apie keturis šimtus teismų nuosprendžių, po kurų dauguma finansiniais nusikaltimais kaltinamu asmenių buvo išteisinti. Tokius pareiškimus Aukščiausiojo teismo pirmininkas pavadino politikavimui. Kitai pabėgimui, sukčiauk, kiek gali, vis tiek už grotų neatsidursi. Pakanka prisiminti prokurorų numarintą sukčių koncerno EBSW bylą arba su ūkio ministro susijusią “Jangilos” bylą, kurioje buvo kalbama apie milijonus valstybei padarytų nuostolių. O sprendžiant iš Aukščiausiojo teismo pirmininko piktos reakcijos į išdrįsusius priminti apie tokį “teisingumą”, galima neabejoti, jog Lietuva ir toliau bus murkdoma tokioje teisėsaugos ir teisėtvarkos abejingumo baloje. Be jokių abejonių galima tvirtinti, kad visuomenę, o ypač – valdžią, ištiko gili moralinių vertybų krizę.

Išsigalvoti pavojai

Kremliaus piktai niurzga atsiliepdamas į bet kokius politinius procesus, vykstančius Rusijos kaimyninėse valstybėse. Valdžios ruporu tapusios žiniasklaidos priemonės kiekvieną dieną lenktyniauja tarpusavje smerkdamos ir gąsdindamos visus, kurie netinkia Kremliaus šeimininkui.

Iš publikacijų, nukreiptų prieš tariamus Rusijos priešus, kurie tik ir svajoja, kaip pastatyti kryžių ant Rusijos kapo, išsišikiria artimo Kremlui publicisto Aleksandro Marusevo straipsnis

“Nuo didžiosios pergalės iki didžiojo pralaimėjimo”. Jame bandoma išdėstyti Rusijos pretenzijas pasauliui, susikaupusias po SSRS žlugimo. Straipsnis tiesiog perpildytas istoriškais samprotavimais apie tas “grėsmes”.

Pirmiausia, žinoma, Gruzija. Maskva labai pasipiktinus, kad naujas Gruzijos prezidentas M.Saakašvilis kategoriskai reikalauja išvesti Rusijos kariuomenę iš karinių bazių Adžarioje ir Abchazijoje.

(keliamas į 4 psl.)

Kartų pokalbis

(atkelta iš 1 psl.)

Poetas Justinas Marcinkevičius yra pasakęs: "Neliks duonos su druska – liks Tėvynė". Skaudu, kai Tėvynėi – svarbiausiam turtui – širdyje nelieka vienos. Tai veda į dvasinį asmens sunykimą, moralės žlugimą. Kiekvienai kartai atrodo, kad jaunimas dabar ne toks, koks buvo anksčiau. Taip apie mūsų tėvus sakė senoliai, apie mus – mūsų tėvai, taip sakome mes apie savo vaikus. Tačiau svarbiausia iš kartos į kartą perduoti pačius gražiausius lietuviškus papročius, liaudies dainas, išmokyti jaunuosius saugoti kalbą, istoriją, didžiuotis savo kilme, mylėti Lietuvą ir dėl trupinio aukso, gardaus valgio šaukštoto neiškeisti Tėvynės į svetimą salis...

Vadovas Zigmantas Vidurinkas kreipėsi į jaunimą apgailestaudamas, kad vienas po kito iš gyvenimo išeina mūsų tautos kankiniai – kalėjimus ir tremtį iškentę gyviji liudininkai. Jaunime, tavo pareiga pasibelsti į buvusio partizano ar tremtinio duris, pakalbėti su juo. Bendravimas praturtins ne tik tave, bet ir jam suteiks moralinio pasi-

tikėjimo. Jiems malonu sustiki jaunus žmones, kurie iš jų priima istorinio patyrimo žinias, išsineša kažką gera. Buvusių politinių kalinių ir tremtinių kančia bei ištvermė, jų gilus tikėjimas ir didžiulė meilė Tėvynei, laisvės troškimas ir ištikimybė tiesai tebūnė geriausias pavyzdys jaunajai kartai.

Mokytojas ekspertas Vincas Peckus, gimnazijos muziejaus vadovas, parengė ir išleido knygelę apie šios mokyklos knygnešius. Jis parengė leidinį apie 25 Laisvės kovotojų mokinių žūtį. Tai knygos "Užmirštos legendos" tēsiny. Taip pat baimia parengti enciklopedinį leidinį apie šios mokyklos auklėtinius ir buvusius tremtinius, patyrusiuosius politinio kalinio dalią. Tokių jaunuolių šioje mokykloje būta apie keturis šimtus.

Renginyje dalyvavo skautai, kudirkaičiai, ateitininkai, valančiukai, krikščioniškojo jaunimo centro "Sniego gniūžtė" atstovai, jaunuojų šaulių, vaikų katechetikos centro nariai. Visi pasirodė su savo programėlėmis.

Alva SIDARAVIČIENĖ
Laisvės kovų dalyvė

Jvykiai, komentarai

Išsigalvoti pavojai

(atkelta iš 3 psl.)

Jeigu Rusija atsisakys pasirašyti sutartį per artimiausius trejus metus išvesti savo kariuomenę, Tbilisis numato paskelbtį tą kariuomenę už įstatymo ribų.

Taigi išeina, kad valstybė, nenorinti, kad teritorijoje būtų užsienio karinės bazės, keilia grėsmę Rusijos saugumui. Tačiau, jeigu Rusija nemato nieko bloga, kad jos karinės bazės dislokuotos Gruzijoje, tai kodėl gi tada, anot čečėnų tinklapio "Kavkaz center" publicisto Ruslano Isakovo, nepasiūlyti gruzinams įkurti savo bazes Rusijos teritorijoje.

Maskvos pretenzijų sąraše yra ir Ukraina. Prezidentas V.Juščenka pirmiausia kaltinamas tuo, kad neatsiklausęs Kremliaus siekia, kad Ukraina taptų ES ir NATO nare ir atsisako vykdyti Maskvos politiką.

Reiškiamos pretenzijos ir Vokietijai. Esą vokiečiai siekia revanšo ir nori okupuotoje Karaliaučiaus srityje įkurti atskirą Rusijos euroregioną. Nors oficialusis Berlynas niekada nekėlė okupuotų Rytprūsių grąžinimo klausimo. Todėl įsimarkavę Rusi-

jos Dūmos deputatai reikalauja nubausti vokiečio Bundestago deputatus, išdrįsusius pasiūlyti vyriausybei pagalvoti apie Prūsijos regiono sukūrimą.

Rusijos priešais paskelbtį ir kirgizai, kurie nuvertė savo prezidentą A.Akajevą neva "išmeigė peilį į Rusijos papilvę". A.Marusevas tvirtina, kad revoliuciją Kirgizijoje ir bruzdėjimus Uzbekistane bei kitose būvusiose sovietinėse Vidurinės Azijos respublikose finansuoja turtingos Persų įlankos valstybės. Maskvos skelbiamu "grėsmių" sąrašas pakankamai ilgas. Jame yra ir Baltijos valstybės. Tačiau tokį pavoju skelbėjai kažkodėl nežiūri tikrų, o ne įsivaizduojamų problemų, su kuriomis kasdien susiduria Rusija. Tai – vis mažėjanti vidutinė žmonių gyvenimo trukmė, kriminalinių grupuočių valdomos valdžios struktūros, didėjantis skurdas, nors milžiniškai daug pinigų gaunama už naftą, dujas ir kitus gamtos išteklius. Visa bėda, kad tie naftos milijardai nusėda prezidento V.Putino čekistinės aplinkos kišenėse.

Jonas BALNIKAS

Sektinas pavyzdys

Gegužės 20 d. LSS Alytaus A.Juozapavičiaus rinkt. šaulių namų salėje pirmą kartą Lietuvoje buvo surengtas seminaras tema "Lietuvių tautos rezistencija 1944–1990 m. ir jos dėstymas bendrojo lavinimo mokyklose". I seminarą buvo pakvieti Alytaus m. Švietimo, kultūros ir sporto sk. vedėjas V.Valūnas, vyr. specialistai E.Aleknavičienė ir P.Baublys, Alytaus r. Švietimo, kultūros ir sporto sk. vyr. spec. V.Paškevičius bei šimtas vienuolika lietuvių k. ir istorijos mokytojų iš Alytaus, Varėnos, Druskininkų, Marijampolės, Lazdijų ir Kėdainių miestų ir rajonų gimnazijų bei vidurinių mokyklų. Renginyje dalyvavo ir svečiai iš LR prezidentūros, LR Seimo bei Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos vadovai bei skyrių pirmininkai.

Susirinkusiuosius pasveikino seminaro organizatorė ir vedėja, LPKTS Alytaus aps. koordinatorė J.Juodžbalienė ir pranešė, kad šio renginio tikslas – supažindinti švietimo darbuotojus su mokiniais dalyvauti gyvose istorijos pamokose – LPKTS organizuojamose šventėse: "Leiskit į Tėvynę", žygiuose "Partizanų takais" ir kasmetiniame saskrydyje "Laisvės ugnis – ateities kartoms", kurios lyg gyvasis tiltas suartina šiandieninį jauni-

kovoti ir atkurti Lietuvos neprilausomybę. Dešimtmetį trukusi Laisvės kovotojų – partizanų, ryšininkų ir rėmėjų – kova prieš okupantą baigėsi nusinešdama apie 50 tūkst. gyvybių, tačiau be šio herojiško istorijos etapo Lietuva, demografiškai ir moraliai luošinta per visą okupacijos laikotarpį, nebūtų vėl prisikėlus – nebūtų sugebėjusi likti ištikima pagrindiniams moraliniams – laisvės principui, – aiškino pranešėjas. Jaunoji karta, nepakenčianti melo ir prievertos, vėl turi būti "lipdoma ir žiedžiama" pedagogų rankomis ir visuomeninių organizacijų, ugdančių pagarbą tautos kultūrai ir papročiams, veikla, – sakė Seimo narys, LPKTS pirmininkas dr. P.Jakučionis ir pakvietė švietimo darbuotojus su mokiniais dalyvauti gyvose istorijos pamokose – LPKTS organizuojamose šventėse: "Leiskit į Tėvynę", žygiuose "Partizanų takais" ir kasmetiniame saskrydyje "Laisvės ugnis – ateities kartoms", kurios lyg gyvasis tiltas suartina šiandieninį jauni-

se pranešimus skaito jie patys. Alytaus Adolfo Ramanausko gimnazijos istorijos mokytoja R.Baubonienė sakė, kad šios mokyklos pedagogai jau nuo penktos klasės skiria daug dėmesio moksleivių pilietiniams ugdymui, tačiau ne teorijos dėstymui, bet praktinei užklasinei veiklai, – mokiniai renka rezistencijos istorinę medžiagą, ją analizuoją ir sisteminiai, žygiuoja partizanų takais, rengia bendrus renginius su kitų mokyklų bendruomenėmis. LPKTS Varėnos sk. pirm. V.Kaziulionis pasidžiaugė, kad Varėnos r. mokyklose šiemet jau dešimtą kartą buvo surengtas rašinių konkursas "Lietuvos kovų už laisvę ir netekčių istorija". Mokiniai, pedagogų nukreipti, kasmet remiasi gyvuoju šaltiniu – buvusiu politinių kalinių, tremtinių, laisvės kovojoj prisiiminimais. LPKTS Lazdijų sk. pirm. A.Bagdonavičienė papasakojo apie rajono mokyklose rengiamus dailės konkursus rezistencijos tema ir įgyvendintą moksleivių ir Krošnos bendruomenės laimėtą Kultūros ministro projektą "Laisvės vardan", skirtą Kalniškės mūšio 60-mečiui paminėti.

Seminaro metu mokytojams ištvermės, kūrybingumo auklėjant Lietuvos atžalyną – brandžią ir atsakingą Lietuvos ateities visuomenę – linkėjo LPKTS valdybos narė V.Briedienė, Seimo narė V.V.Margevičienė, LR prezidento patarėja V.Vébraitė, Tauro apyg. partizanų ir tremties muziejaus darbuotojas, pasipriešinimo istorijos dėstymo iniciatorius A.Lelešius. Jis ir LPKTS tarybos narys P.Musteikis seminaro rengėjai įteikė leidinį "Antikomunistinis kongresas ir Tribunolo procesas" bei minėtos literatūros rezistencijos istorijai dėstyti. Tą dieną gvildentą temą įprasmino Alytaus buvusius politinių kalinių ir tremtinių choro "Atmintis" (vad. S.Mikalonis) atliekamos dainos.

Šis seminaras, surengtas visuomeninės organizacijos LPKTS Alytaus aps. koord. J.Juodžbalienės, bendradarbiaujant su Alytaus apskrities švietimo darbuotojais, – sektinas pavyzdys visai Lietuvai, ypač dabar, kai patvirtinta švietimo ir mokslo ministro rekomendacija dėstyti rezistencijos istoriją bendrojo lavinimo mokyklose, o jauniam privalu nukreipti pagarbos žmogiškosioms vertybėms keliu.

Dalia MACIUKEVIČIENĖ
A.Lelešiaus nuotr.

Marijampolės Tauro apyg. partizanų ir tremties muziejaus istorikas J. Gustaitis

genocido padariniais, Lietuvos laisvės kovos istorija ir pasidalinti darbo patirtimi su pedagogais, dėstančiais šią temą mokiniams. Pagrindinį pranešimą "Ginkluotosios rezistencijos priežastys, prialaidos ir taktika", pagrįstą rezistencijos apibrėžimu, pasaulio politikų mintimis ir Lietuvos partizanų užrašų citatomis, perskaitė Marijampolės Tauro apyg. partizanų ir tremties muziejaus istorikas J.Gustaitis. Vieni svarbiausių faktorių, paskatinusių Lietuvos jaunimą apsispręsti pasipriešinimo kovai prieš vykdomą tautos naikinimą – tai idealizmas ir patriotišumas, išplaukęs iš moralinio žmonių susipratimo, išugdyto lietuviškoje šeimoje ir mokykloje. Lietuvos partizanų kovos tikslas buvo iš-

mą ir buvusius Laisvės kovojoj.

Pedagoginio darbo patirtimi dėstant lietuvių tautos pasipriešinimo istoriją vyresnių klasių mokiniams dalijosi Kazlų Rūdos Kazio Griniaus gimnazijos istorijos mokytoja B.Bujauskienė. Ji teigė, kad nuo 2002 m. remdamiesi Garliavos Juozo Lukšos gimnazijos direktoriaus parengta "Pasipriešinimo istorijos programa" bei N.Gaškaitės "Pasipriešinimo istorija 1944–1953 m." Kazlų Rūdos mokyklų mokytojai per pilietinio ugdymo pamokas išdėsto 18 val. numatyta kursą. Taip pat mokiniai rašo rašinius – laiškus Nežinomam partizanui, Partizano motinai, aplanko Tauro apyg. partizanų ir tremties muziejų, rengia konferencijas, kurio-

Kelias į laisvę Kalniškėj nutiestas

(atkelta iš 1 psl.)

Netoli kapinių, prie mėlynakio Simno ežero, okupantai su savo pakalikais stribais išniekintus laisvės gynējų kūnus sumetė Simno turgaus aikštėje, vėliau suvertė duobėn. Mūšio 60-mečiui paminti toje vietoje pastatytas paminklas už laisvę žuvusiems kovotojams.

Tyloje susikaupę žmonės pagerbė žuvusiuosius. Mišką bei susirinkusiu širdis sudrebino trys salvės: "Už laisvę", "Už Tėvynę" ir "Už Kalniškės didvyrius". Prie paminklo padėta gėlių, uždegta žvakelių. Neužmirštasis ir kryžius kalno papédėje. Šioje vietoje palaidotos žuvusiu kūno dalys. Prie kryžiaus partizanai pagerbė sava ginklo brolių atminimą.

Nuskambėjo partizanų daina, sudėta žeminėje, iš mūšio sugrįžus, mylimosios besiilgint. Dainavo Simno etnografinis ansamblis, Lazdijų laisvės kovotojų ansamblis "Žilvitis", karininkų ramovės – "Vilnelė", Varėnos – "Viltis".

fronto 220-uoju pulku kovėsi Lakūno partizanų būrys. Kautynės truko visą dieną. Kalniškės mūšio vietoje 1991 m. pastatytas paminklas už laisvę žuvusiems kovotojams.

Minėjime dalyvavo ir kalbėjo garbingi svečiai: Seimo narys alytiškis A. Vrubliauskas, partizanų vado A. Ramanausko-Vanago duktė A. Skokauskienė, Kalniškės mūšio dalyvis A. Juškauskas, Punsko valsč. viršaitis V. Leškauskas, partizanų ryšininkė O. Bubnienė, Lazdijų r. mero pav. A. Margelis, LPKTS Varėnos sk. pirmininkas V. Kazulionis, Seimo narys, LPKTS pirmininkas P. Jakučionis, Alytaus mst. sav. tarybos nariai R. Rakauskienė ir P. Jacunskas, LPKS Alytaus sk. pirmininkas R. Baluukevičius.

Seimo narys P. Jakučionis pabrėžė, kad "ypač brangi ir prasminga partizanų auka dabar. Kai viskas matuojamatai pelnu ir nauda, kai jaunimas palieka Lietuvą ir ieško laimės svetur užuot pats ją kurės čia, Lietuvoje, savo rankomis."

Gegužės 8-ają Kalniškėje

lankėsi Prezidentas V. Adamkus. Jis žuvusiems už laisvę padėjo gėlių. Tą dieną prasminges kalbas pasakė buvęs Lietuvos kariuomenės vadas gen. mjr. J. Kronkaitis, LLKSS pirm. dim. kpt. A. Petruševičius ir kt. Jie prisiminė Antrojo pasaulynio karo pabaigą ir tuo pačiu ilgalaikės Lietuvos bolševikinės okupacijos pradžią. Rengini vedė A. Bagdonavičienė ir R. Jasiliūnienė. Už aktyvią veiklą Kalniškės mūšio 60-mečio renginiuose buvo pagirti Krosnos pagr. mokyklos mokytojai ir mokiniai. Su jais fotografavosi ir autografų negailėjo Prezidentas V. Adamkus ir buvęs Lietuvos kariuomenės vadas gen. mjr. J. Kronkaitis. S. Gumauskas perskaitė savo kūrybos eileraščių, skirtų Kalniškės partizanams.

**Antanina
URMANAVIČIENĖ**

Sveikiname!

Jubiliejaus proga sveikiname buvusių partizanų ryšininkę ir rėmėją Stasę

ŠEŠTOKIENĘ.

Miela Mama, dar daugej metų telydi Jus gera sveikata, džiaugsmas, ramybė.

**Vyras Juozas,
duktė Alfreda,
sūnus Edmundas su
šeimomis**

Sveikiname!

Buvusiam partizanui,
politiniam kaliniui
**Juozui
MUSTEIKIUI**

gegužė sukanke 100 metų.

Sveikiname gražaus jubiliejaus proga ir linkime ąžuolo stiprybės.

Buvę vorkutiečiai

Šiemet numatoma atnaujinti ir išplėsti Daugų memorialą. Jame bus įamžinti nuolatiniai ar laikini Daugų seniūnijos gyventojai – partizanai, kovoję ir žuvę už Lietuvos laisvę, bei Dauguose išniekintieji.

Mykolas Adžgauskas-Dainius (1921–1951), Vaclovas Anušauskas-Klajūnas (1934–1952), Bronius Arbačiauskas-Ziedelis (1925–1945), Petras Ašmenskas-Jovaras (1923–1953), Elena Ašmenskiene-Raketa (1923–1952), Vytautas Bakūnas-Širvintas (1931–1950), Petras Balčiūnas-Planeta (1915–1947), Jonas Baliukonis-Dramblys (1922–1945), Juozas Baliukonis-Aras (1929–1952), Jonas Baranauskas (1920–1945), Juozas Baranauskas-Šamas (1922–1949), Pranas Baranauskas-Liūtas (1925–1947), Vladas Baranauskas-Ruginis (1910–1945), Konstantinas Barauskas-Vėžys (1908–1945), Leopoldas Baravykas-Uosis (1909–1944), Izidorius Bernatavičius-Aguona (1911–1948), Juozas Bieliauskas-Šarūnas (1927–1949), Jonas Cibulskas-Ąžuolas (1914–1947), Bronius Čaplitas-Strazdas (1911–1946), Bronius Česnulis-Klevas (?–1948), Zigmantas Česnulis-Liepa (?–1950), Danielius Dabratolskas-Žvalgas (1923–1948), Vladas Dabratolskas-Siaubas (1927–1949), Juozas Damkauskas-Klajūnas (1923–1946), Juozas Danilevičius-Girėnas (1922–1952), Adomas Daugirdas-Gailius (1921–1949), Jonas Daugirdas-Kovas (1919–1949), Bronė Diksaitė-Gražina (1924–1949), Danielius Dirsė-Gintaras (1928–1948), Gustav Diuker-Augustas (?–1946), Jonas Dulius-Klevas (1916–1946), Jonas Dusevičius-Svajotojas (1924–1946), Petras Dusevičius (1920–1945), Vytautas Dusevičius-Vitas (1922–1946), Anelė Dusevičiūtė (1929–1948), Petras Gavelis-Ešerys (1914–1946), Vladas Gavelis-Balandis (1924–1948), Vladas Gavelis-Rytas (1927–1951), Adolfas Gecevičius-Klonė (1915–1949), Stasys Geisčiūnas-Balandis (1924–1948), Ričardas Golsteinas-Lordas (1924–1946), Jonas Gramba-Liūtas (1925–1946), Petras Jankauskas-Beržas (1922–1952),

Kad neliktų užmirštų

Pliacidas Jarusevičius-Dainius (1927–1949), Alfonsas Juonys-Gončius (1907–1945), Jonas Juškevičius-Gruodis (1925–1949), Jonas Kaizys-Uosis (1924–1948), Adomas Kamandulis-Nykštukas (1910–1946), Vytautas Kantaravičius-Vyturys (1929–1951), Vladas Karpuška-Šmitas (1914–1947), Alfonsas Kasiulynas-Lakūnas (1927–1948), Bronius Kasiulynas-Dobilas (1919–1946), Juozas Kašėta-Tumas (1908–1949), Juozas Kaziulionis-Klevas (1919–1949), Leonas Kaziulionis-Karžygys (1924–1949), Viktoras Krisiulevičius-Tauras (1923–1949), Antanas Krištapavičius-Naujokas (1922–1946), Bronius Kvietkauskas-Ąžuolas (1914–1948), Juozas Kvietkauskas-Genys (1908–1948), Aleksandras Lasevičius-Karklas (1928–1952), Petras Leikauskas-Kalavijas (1899–1949), Juozas Lepeška-Jazminas (1920–1946), Kostas Mačionis-Žvalgas (1923–1945), Julius Makaraitis-Varpas (1928–1952), Viktoras Malinauskas-Genys (1924–1946), Alfonsas Mikailionis-Raktelis (1922–1946), Jonas Mikailionis (1920–1945), Kristijonas Mikailionis-Miežis (1926–1946), Juozas Milius-Balandis (1923–1949), Juozas Miškinis-Žiedas (1922–1947), Juozas Patinksas (1920–1945), Viktoras Patinskas-Sakalas (1931–1952), Alfonsas Paulauskas-Suvalkietis (1925–1947), Bronius Paulauskas-Klevas (1928–1948), Valentinas Paulauskas-Pauliukas (1913–1945), Albinas Pečionaitis (1922–1945), Vaclovas Petrauskas-Guoba (1926–1950), Alfonsas Petružis (?–1941), Bronius Plytnikas-Artojas (1903–1949), Jonas Plytnikas (1920–1945), Juozas Plytnikas (1906–1945), Petras Plytnikas-Vytenis (1922–1946), Jonas Plonadūmis-Kaimietis (1932–1952), Bronius Pušinskas-Bičiulis (1916–1948), Petras Puzonas-Ménulis (1920–1945), Juozas Pūtys (1906–1941), Antanas Radžius-Šturmias (1922–1947), Jonas Radžiūnas-Burokas (1919–1950), Alfonsas Remeika (1929–1948),

Alfonsas Remeika-Uosis (1916–1945), Juozas Sabaitis-Griausmas (1922–1946), Petras Savickas-Kregždė (1924–1949), Jonas Sinkevičius (1911–1945), Juozas Smalskus (1925–1945), Mamertas Stanelka (1914–1945), Bolius Stankevičius-Sakalas (1929–1948), Mykolas Statkevičius-Sakalas (1924–1945), Kazimieras Stramkauskas-Grafas (1908–1948), Juozas Šarkus-Žalgiris (1927–1950), Vladas Šarkus-Kerštas (1929–1949), Alfonsas Ščiglinas-Rugys (1927–1951), Julius Šilalė-Silas (1922–1950), Petras Šilanskas-Labutis (1915–1949), Kostas Šimelevičius-Gandras (1922–1947), Julijonas Šiurskas-Raktelis (1918–1949), Adolfas Šmigelskas-Putinas (1923–1945), Vincas Tarasevičius-Vėtra (1931–1951), Veronika Tatulienė (1913–1948), Adolfas Tatulis-Senis (1909–1948), Alfonsas Tribandis-Tėvukas (1900–1948), Danielius Tribandis-Karvelis (1924–1950), Vincas Tribandis-Arminas (1925–1945), Vytautas Tribandis-Jaunuolis (1928–1949), Adolfas Truncė-Vilkas (1911–1947), Vincas Truncė-Dobilas (1924–1945), Gabrielius Turskas-Biliūnas (1919–1952), Jonas Turskas-Kudirkas (1913–1951), Monika Turskienė-Rūta (1924–1951), Juozas Vadeckas-Tarzanas (1910–1946), Juozas Vaitulevičius-Kukalis (1924–1945), Antanas Valaika-Karklas (1924–1947), Marija Valaikienė (1919–1947), Bronius Vičkačka-Žvirblis (1927–1949), Bernardas Vinkevičius-Naras (1925–1950), Jonas Zasimavičius-Rūkas (1928–1952), Aloyzas Zelenius-Jaunutis (1934–1951).

Jei turite daugiau informacijos ar galite ją patikslinti, rašykite Vytautui MAČIONIUI, Kazliškių 7-5, Vilnius LT-2051. Tel. (8-5) 2757546.

Sumanymui įgyvendinti reikia lėšų. Galinčiuosis padėti prašome pinigus siųsti Daugų mst. bendruomenės visuomeninei organizacijai "Daugų kraštas", a/s Nr. LT227300010002215625, "Hansa" banko Alytaus skyrius, kodas 73000. Vytautas MAČIONIS

Kalniškės mūšio partizanai

Tęsiame Gabrielės ALKSНИYTĖS-KARALIENĖS pasakojimą apie Kalniškės mūšio partizanus.
Pradžia Nr. 18

Vytautas VILČINSKAS-Žaibas

Gimė 1919 m. prie Šeštokų bažnytkaimio. „Tai buvo labai išvaizdus, aukštasis, geltonplaukis, geraširdis žmogus“, – tokį jį prisimena Bubnių giminaitė Julija Kaltauskutė-Vitkauskienė iš Birščių kaimo.

Vytautas Vilčinskas, susituokęs su Onute Bubnyte, gyveno žmonos gimtojoje sodyboje, Atesnykelių kaime, prie pat Kalniškės miško. 1944 m. rudenį Vytautas ėmė slapstytis, vėliau įsitraukė į Kalniškės partizanų būri. Jis turėjo Lietuvos kariūno uniformą ir ją dėvėdamas jautėsi esąs tikras Lietuvos karys.

Dvidešimt penkerių metų vyras žuvo 1945 m. gegužės 16 d. Kalniškės mūšyje, su ginklu rankose stojęs kovoti už savo įsitikinimus, už Lietuvos laisvę. Tą dieną žuvo ir jo žmona Onutė.

Aleksandras PADIMANSKAS-Šarūnas

1917 m. gimės ir užaugęs Smalnyčios kaime, netoli Krosnos, Lazdijų rajone. Buvo darbštus, rūpestingas jaunuolis. 1937–1938 m. tarnavo Lietuvos kariuomenėje, turėjo puskarininkio laipsnį. 1939 m. susituokę su Ona Žvirgždaitė, g. 1922 m., iš Atesnykelių kaimo. Šeima apsigyveno Žvirgždų sodyboje. 1940 m. gimė dukrelė Aldona. 1944 m. Aleksandras, kurį laiką slapstėsis, išėjo partizanauti į čia pat esantį Kalniškės mišką. Namuose liko žmona Onutė su penktų metukų dukrele Aldute.

Laisvės viltį sudaužė 1945 m. gegužės 16-ąją užgriuvęs priešas. Čia nelygioje kovoje krito ir Aleksandras Padimanskas-Šarūnas. Pasakoja žuvusio partizano žmonos Onutės junesnė sesuo Alė Senutienė, gyv. Kavalčiukų gyvenvietėje: „Apie Aleksandro žūtį išgirdome rytojus dieną. I Simną ėjo partizano žmona – mano sesuo Ona ir močiutė, jos motina. Abi atpažino Aleksandrą – gulėjo jis tarp viso būrio kovos draugų.“

Žuvusio partizano Šarūno dukterį užaugino močiutė Julė Žvirgždienė.

Juozas PAJAUJIS-Sietynas

1918 m. gimės ir užaugęs Šarkiškių k., Simno valsč. Tėvai Aleksandras ir Veronika Pajaujai turėjo 12 ha žemės. Šeimoje augo šeši vaikai: Juozas, Albina, Marytė, Verutė, Janina ir Vytautas. Vyriausias Juozas buvo taikaus būdo, visada geros nuotaikos.

Baigęs Atesnykelių pradinę mokyklą Juozas mokėsi ūkininkauti. 1939–1940 m. tarnavo Lietuvos kariuomenėje. Mūsų šalį okupavus sovietams, jo dalinys buvo permestas į Padabradę. Prasidėjus karui, jaunuoliui pasiekė ištakėti – namus pasiekė jau į kraštą įžengus vokiečiams.

1943 m. Juozas Pajaujis susituokę su Ieva Lenkauskaitė iš Smalnyčios k. 1944 m. lapkritį jiems gimė duktė Irena. Šeima gyveno pas Pajaujus.

Juozui išėjus pas partizanus, jaunesnieji broliai tapo ryšininkais. Trylikmetis brolis Vytas su prikrautu malku vėžimu važiuodavo į Simną ir parveždavo vaistų. Pajaujų sodyba dažnai priglausdavo partizanus – buvo tarsi štabo pasitarimų vieta. Kurį laiką Pajaujų sūnus kas savaitę – dvi vis pareidavo į namus, bet kuo toliau, tuo rečiau. 1945-ųjų gegužės 16-ąją Juozas Pajaujis-Sietynas su ginklu rankose stojo į žūtbūtinį mūšį su baudėjais. Lemiamą valandą nepabūgo ir buvo pakirstas priešo kulkos šalia kovos draugų ant aukštoto Meškakalnio Kalniškėje...

Partizano Juozo našlė su septyniu mėnesiu kūdikiu, norėdama išvengti represijų, paliko Pajaujų sodybą ir ilgą laiką slapstėsi pas giminaičius. Jaunelių partizano brolį Vytautą, partizaną ryšininką, iškustą areštavo 1949 m. Ypatingasis pasitarimas skyrė 25 metus kalėti. 1951 m. išvežė į Sibirą Pajaujų šeimą: motiną ir dvi dukteris – Janiną ir Veroniką. 1969 m. grįžo į tremties, apsistoją Alytuje. Partizano našlę užaugino dukterį, gyvena ir dirba Alytuje.

Onutė BUBNYTĖ-VILČINSKIENĖ-Drebulė, Eglė

Kalniškės mūšyje žuvusiu partizanu Antano Bubnio-Bokšto sesuo ir Vytauto Vilčinsko-Žaibo žmona gimė ir užaugo Atesnykelių k., pačiame Kalniškės miško pakraštyje. Baigusi Atesnykelių pradinę mokyklą, dirbo ūkio darbus, buvo išmokusi megzti.

Vilčinskai gyveno Bubnių, Onutės tėvų, namuose. 1944 m. rudenį, kai jos vyras Vytautas įsitraukė į Kalniškės miške besiformuojančią partizanų būrį, Onutė tapo patikima partizanų ryšininkė – perduodavo žinias, gaminavo ir pristatydavo maisto. Paskutiniu metu ir ji vis dažniau pasilikdavo miške.

Motina pasakojoji, kad Onutė Kalniškės mūšio išvakarėse buvo parėjusi namo. Paėmė maisto ir vėl išėjo į Kalniškė. Tėvams nepavyko įkalbėti dukterį nakvoti namie. Kalniškės mūšio dalyvis Kostas Kliučinskas pasakoja, kad gal prieš valandą iki mūšio pradžios praeidamas matės Onutę-Drebulę, tvarstančią sužeistą partizaną. Mūšio metu žuvės ir tas sužeistas, ir Onutė. Partizanas Albinas Valka, išlikęs gyvas po Kalniškės mūšio, prisimena, kad Onutė, kaip ir partizano būrio vado Neifaltos-Lakūno žmona Albina Griškonytė-Neifaltienė-Pušelė, buvo įlipusi į eglę ir iš kulkosvaidžio skynė prieš, kol temstant abi buvo susektos ir sovietų snaiperių „užgesintos“. Šias drąsias partizanų kovotojas išdavusios ginklų ugnys. Ir jų kūnai atsidūrė Simno turgaus aikštėje, ant akmeninio grindinio...

Antanas VOSKA-Šarka

Gimė 1920 m. Šeštokų kaime. Tėvai Katarina ir Jonas Voskos buvo 6 ha žemės savininkai. Augino du sūnūs: Adolfą ir Antaną.

Baigęs Šeštokų pradinę mokyklą Antanas išmoko siuvėjo amato. Tėvai mirė jauni, vaikus užaugino tévo mama Juzė Voskienė. Adolfas, vyresnysis sūnus, susituokę su Marija Gylite iš Rūdaminos, augino tris sūnūs ir dvi dukteris. Antanas susituokę su Onute Janulevičiūte iš Pakirsnių kaimo, augino du sūnūs.

Jaunų šeimų gyvenimą ir likimus sujaukė karas, okupacijos. Ypač padėtis pasunkėjo 1944 m. rudenį. Vosku sūnūn neviliojo nė vieną okupantų kvietimas kariauti. Alfonas ir Antanas Voskos pasirinko ginkluotąjį pasipriešinimą sovietų okupacijai – išėjo į Kalniškės mišką, į Jonų Neifaltos-Lakūno vadovalujamą partizanų būrį.

1945 m. gegužės 16 d. broliai Antanas ir Adolfas Voskos dalyvavo susirėmimo su okupacine kariuomenėne. Antanas žuvo, o Adolfas su dar šešiaisiais kovotojais prasiveržė iš apsuptyties. Pasiekė išlirkti. Naktį pasiekė namus Šeštokų kaime. Griovy, prie Vosku sodybos, buvo išsiskęs bunkeris. Ten ir pasislėpė. Jau kitą dieną po mūšio Šeštokų apylinkę šukavo sovietų kareiviai ir vietiniai stribai. Pievoose nušovė du pabėgusius iš Kalniškės mūšio partizanus (sakoma, kad tai buvo broliai Botyriai). Juos nuvežę išmetė: vieną – prie Še-

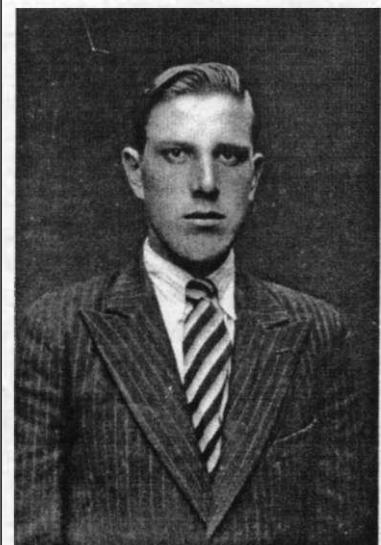
Antanas Voska su žmona Onute

tokų bažnyčios šventoriaus, kitą – prie tvoros. Po kelių dienų sumetė į bunkerius už kapinių (ar šių dviejų partizanų palaikai perkelti į bendrą partizanų kapą Simne, neaišku).

Zuvus partizanui Antanui Voskai, jo šeimos gyvenimas buvo labai sunkus. Partizano žmona liko su dviem berniukais – Romu ir Vytautu, slapstėsi. Jai pavyko išvengti tremties. Vaikai glaudėsi pas gimines. Dabar žuvusio partizano sūnūs gyvena Kaune, turi savo šeimas. Jų motina, partizano žmona, mirusi.

Adolfas Voska, Kalniškės mūšyje išlikęs gyvas, legalizavosi, gyveno téviškés sodyboje. Užaugino du sūnūs ir dukterį. Téviškés sodyboje dabar gyvena Adolfo sūnus Gediminas.

Petras
AUSTREVICIUS-
KURTAS

Pasakoja žuvusio partizano vyresnysis brolis Edmundas Austrevičius, g. 1921 m., dalyvavęs Kalniškės mūšyje, gyvenantis Simne: „Augome Skiturių kaime, Simno valsčiuje, Alytaus apskrityje. Turėjome 32 ha žemės. Šeimoje buvo aštuoni vaikai. Brolis Petras gimė 1919 metais – septintas šeimoje. Petras baigė Bambininkų pradinę mokyklą, dirbo ūkyje. 1944 m. brolis buvo įstojęs į gen. P. Plechavičiaus Vietinę rinktinę, tačiau tų pačių metų rudenį pasitraukė į palias.

1945 m. žiemą mes, abu Austrevičių sūnūs – Petras ir Edmundas – slapstėmės. Namie įsirengėme slėptuvę. Keletą kartų buvome kareivių ir stribų užspeisti, bet vis pašrupdavome. 1945 m. pavasarį perėjome į Kalniškės mišką. Lietuvos kariuomenės karininko Lakūno būryje laikėmės karinės drausmės, bet mūsui prieš sovietų kariuomenės dalinių nebuvome pajėgūs pasirengti...“

Austrevičių šeima Skituriuose išsiblaškė. Tėtis jau buvo miręs 1934 metais. Šeimininkavo mama su vaikais. Šeima mėgino išvengti tremties, glaudėsi pas gimines, pažystamus. Žuvusio partizano brolis Edmundas išsidarbino ir apsigyveno Šeštokuose. 1947 m. vedė Birutę Miškinę iš Pasiminių kaimo. Bet stribų buvo susektas ir 1949 m. su žmona ištremtas į Irkutsko sr., Sibiro Usole.

Skelbimai:

Birželio 11 d. 10 val. Anykščių Antano Vienuolio gimnazijoje (J.Biliūno g. 31) įvyks LPKTS Anykščių skyriaus ataskaitinis susirinkimas. Kviečiame dalyvauti visus skyriaus narius. Turėti nario pažymėjimą.

2005 m. gegužės 26 d.

TREMINTINYS

Nr. 21 (654)

7

Nenulenkė priešui galvos

Kazimiero MICHELEVIČIAUS 90-mečiui paminėti

Kazimieras Michelevičius gimė 1915 m. vasario 28 d. 1948 m. rugėjo 24 d. buvo suimtas ir nuteistas pagal 58 str. 25 m. kalėti. Vorkutoje išbuvo iki 1956 m. liepos 16 d.

Dalyvavo ir organizavo 1953 m. ir 1955 m. politinių kalinių sukilius, po to buvo perkeltas į Vladimiro kalėjimą, Jun Jagą.

Po Stalino mirties peržiūrėjus bylą, buvo išleistas. Paršivežė pogrindinės spaudos: "Varpą", "Protėvių takais", sukilimo memorandumą, politinių kalinių laiškų – atsišaukimą, kviečiančią į kovą už politinių kalinių teises. Visa ši medžiaga po K. Michelevičiaus mirties perduota į LGGRT centrą saugoti. Juozas Skaržinsko atsiminimų

Kazimieras Michelevičius

knygos "Kraujo upeliai tekėjo" 85 psl. rašoma, jog K. Michelevičius, kapitonas Levickis ir Juozas Skaržins-

kas sudarė slaptos organizacijos branduolių, kurios tikslas – padėti kaliniams, kad būtų peržiūrėtos bylos, apginti nuo viršininkų savivaliaivimo.

Visą gyvenimą kovojo už Lietuvos nepriklausomybę, 1987 m. buvo įvertintas padėkos raštasis, ženkeliavais, 1993 m. apdovanotas Šaulių Žvaigždės ordinu, 1999 m. Prezidento dekretu – Lietuvos kariuomenės kūrėjų savanorių medaliu.

Aktyviai dalyvavo organizuojant mitingus, piketus. Dirbo iki pat mirties, nepalūžo ir nenulenkė priešui galvos, pragyveno gyvenimą kovodamas už Tėvynės laisvę. Mire 1999 m. gruodžio 23 d.

"Tremtinio" inf.
V.Žirgilio nuotr.

Apie lietuvius Estijoje

Balandžio mén. pagal Ne estų integracijos tarnybos Švietimo skyriaus projektą išleista 50 psl. knygelė estų mokiniams "Leedulased" ("Lietuviai") iš serijos "Tauybės Estijoje". Tai pirmoji "kregždutė", kurią iš savo širdžių ir rankų paleido Cecilia Rasa Unt ir redaktorė Ita Serman. Tai pavyzdys kitų tautybių rašytojams...

Autorėms buvo nurodyti griežti rémai, į kuriuos turėjo sutilpti per 20 temų. Knygelė rašoma apie Lietuvos geografinę ir politinę padėtį,

apie gamtą ir Lietuvos lobius, apie tautinius simbolius, kalbą, vardus, tautinius rūbus, tradicijas... ir apie tai, kada ir kaip Estijoje apsigyveno lietuviai ir kaip jie čia gyvena. Daugelis lietuvių kultūros faktų pateikiamas Estijos lietuvių bendruomenės daugia metės kultūrinės veiklos pavyzdžiais. Knygelė iliustruota spalvotomis nuotraukomis, parinktomis iš 12 ELB albumų.

I knygelės pristatymą, įvykusį balandžio 22 d., LR ambasadoriaus Estijoje

A. Vinkaus kvietimu iš Lietuvos atvyko pagyvenusių žmonių ansamblis "Bociai". Ansamblis taip pat šauniai koncertavo Talino rotušės aikštėje ir Turizmo namuose mūsų šalių įstojimo į NATO ir Europos Sąjungą proga.

Nors autorė ne visais knygelės puslapiais patenkinta, bet yra giriama už ryžtą ir atlikta darbą, kurį padaryti ir užbaigtai kantriai ragino estų filologė redaktorė Ita Serman.

Cecilia Rasa UNT

Skelbimai

Gegužės 30 d. 16 val. Nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos (Vilnius, Gedimino pr. 51) Konferencijų salėje (5-ame aukšte) įvyks Vilniaus Bražėno knygos "Po dyviliu vėliau... tarp tironijos ir laisvės" pristatymas.

Kviečiame dalyvauti.

Birželio 4 d. kviečiame dalyvauti Žemaičių apygardos Kardo rinktinės partizanams atminti paminklo atidengimo iškilmėse.

11 val. orkestro koncertas. **12 val.** šv. Mišios Darbėnų bažnyčioje. **13 val.** paminklo atidengimo iškilmės. **15 val.** muziejaus lankymas, vakarė Darbėnų vidurinėje mokykloje.

Birželio 18 d. (šeštadienį) Rumšiškių kultūros rūmuose įvyks Magadano ir Kolymos buvusių politinių kalinių suvažiavimas. **11 val.** iškilmingas posėdis Rumšiškių kultūros rūmuose. **13 val.** pamaldos Lietuvių liaudies buities muziejaus koplyčioje. **14 val.** bendra dalyvių popietė Kultūros rūmuose.

Įvyks Kolymoje rašytoys poezijos rinkinio "Amžino išalo žodžiai" pristatymas.

10 val. į Rumšiškes įvyks autobusas iš "Kalniečių" stotelės (Kaune). Kviečiame dalyvauti.

ILSÉKITĖS RAMYBĖJE

Zuzana Kaminskaitė-Grinienė

1930–2005

Gimė Milagiškių k., Batakių valsč., Tauragės aps., vidutinio ūkininko šeimoje. Tėvas 1944 m. išėjo į partizanų būri ir 1945 m. žuvo. Zuzana su mama slapstėsi. Ji buvo aktyvi partizanų ryšininkė. Zuzanai suteiktas Laisvės kovų dalyvio statusas ir už nuopelnus Lietuvai LLKS apdovanota pasipriešinimo dalyvio kryžiumi. Buvo LPKTS Tauragės sk. narė.

Palaidota Tauragės Papušynio kapinėse. Užjaučiame vyra Bronių ir sūnų Algimantą su šeima.

LPKTS Tauragės skyrius ir LLKS Kęstučio apyg. Butageidžio rinktinė

Vincas Slavickas

1921–2005

Gimė ir augo Želsvos k., Marijampolės valsč. ir aps., ūkininko šeimoje. Vincas 1945 m. išėjo į partizanų gretas, kovojo Tauragės apygardoje. Per kautynes buvo sužeistas ir suimtas. Karinio tribunolo nuteistas 20 m. katorgos. Kalėjo Norilsko, Taišeto lageriuose. Vinco sesuo Emilija, partizanė, buvo išduota, suimta ir nuteista. Tėvai ištremti į Sibirą, ten ir mirė. Vincas į Lietuvą grįžo 1960 m., bet jam neleido prisiregistravoti. Apsigyveno Karaliaučiaus krašte. Į Lietuvą sugrįžo tik atkūrus nepriklausomybę. Buvo aktyvus LPKTS Tauragės sk. ir LLKS narys, jam buvo suteiktas kario savanorio statusas.

Palaidotas Kauno r. Karmėlavos kapinėse.

Nuoširdžiai užjaučiame žmoną Joaną bei vaikus su šeimomis.

LPKTS Tauragės skyrius ir Lietuvos laisvės kovos sajūdis

Stasys Ramanauskas

1926–2005

Gimė Širvintų r., Ževėpiškių kaime. 1948 m. su šeima ištremtas į Igarką, Krasnogarsko kr. Ten nuo bado mirė jo vienerių metukų sesutė. 1957 m. grįžo į Lietuvą. Užaugino dukterį ir sūnų. Stasys dirbo Autobusų parke, leidykloje "Šviesa". Nuo 1992 m. buvo LPKTS narys.

Palaidotas Kaunor. Karmėlavos kapinėse.

Nuoširdžiai užjaučiame žmoną, sūnaus ir dukters šeimas, gimines ir artimuosius.

LPKTS Kauno filialas

Atsiliepkite!

Buvęs partizanas Jonas Griguola gimė ir žuvo (apie 1946 m.) Užpelių k., Plungės r. Po jo žūties šeima buvo ištremta. Jis turėjo du sūnus, vienas iš jų – Stepas (manoma, kad šiuo metu gyvena Tauragėje arba Tauragės r.).

Stasio Rumbučio, Jono Griguolos draugo, duktė Irena Rumbutytė-Gudaitienė prašo, kad atsilieptų buvusius partizanų Jono Griguolos sūnūs. Rašyti: Irenai Gudaitienei, Vaižganto g. 6-5, Raseiniai.

Prašome atsiliepti buvusius politinius kalinius, kurie 1949–1953 m. statė geležinkelio trasą Salechardas–Igarka. Ekspedicijų dalyvis A. Vologatskis mini, kad milžiniškoje statyboje dirbo ir lietuvių. Praneškite, kas jūs esate, kuriuose kelio ruožuose dirbote, kuriuose lageriuose kalėjote. Jūsų atsiminimai padės išsamiai atskleisti, kaip vyko statyba.

Rašyti: J. Lukšei, Sukilėlių pr. 87-21, LT-3043 Kaunas. Skambinti tel. (8-600) 89319.

Gerbiami skaitytojai!

"Tremtinys" "Lietuvos spaudos" kioskuose nepardavinėjamas. Jį galite nusipirkti Vilniuje, Sajūdžio kioske (Gedimino g. 1), ir Kaune, LPKTS būstinės knygynelyje (Laisvės al. 39, I a.).

"Tremtinys" geriausia užsiprenumeruoti pašte.

"Norilsko vyčių" suvažiavimas

Gegužės 28 d. Vilniaus įgulos karininkų ramovėje (Pamėkalnio g. 13) įvyks tradicinis "Norilsko vyčių" suvažiavimas.

10 val. šv. Mišios Šv. Apaštalų Pilypo ir Jokūbo bažnyčioje. **11.30 val.** dalyvių registracija. **12 val.** suvažiavimo pradžia. Po to – meninė programa ir vakaronė.

Gegužės 29 d. (sekundienė) kviečiame į susitikimą Perlojoje, Varėnos r., Krasnojarsko kr. Balachtašo, Bazės ir kitus Matūro apyl. buvusius tremtinius.

Renkamės **11.30 val.** prie Perlojos bažnyčios. **13 val.** šv. Mišios. Vėliau pobūvių salėje pabendrausime, pasivainišsime tuo, ką atsinešime.

Pasiteirauti Juozo Ciūnio tel. (8-610) 42857.

TREMINTINYS

SL 289

Redaktorė - Audronė Kaminskienė
Red. padėjėja - Aušra Šuopytė

Lit. redaktorė - Jolita Navickienė
Korektoriė - Dalia Maciukevičienė
Tech. redaktorė - Vesta Milerienė

Kaina
1,20 Lt

Mūsų adresas: Laisvės al. 39, LT-44309 Kaunas, tel. 323204, faksas 323214, el.paštas: tremtinys@takas.lt LPKTS puslapis interne: <http://www.lpkts.lt>

Spausdino AB "Aušros" spaustuvė, Vytauto pr. 25, Kaunas. Ofsetinė spauda 2 sp. lankai. Tiražas 4150. Užs. Nr. 709
Rankraščiai negražinami. Autoriaus nuomonė nebūtinai sutampa su redakcijos nuomone.